చిన్నకథ

కక్ష ★

రచన

వంటెత్తు

సుబ్బయ్యకూ, రామయ్యకూ నాలుగిళ్ల పెడిమీదా నే ఉంది సుబ్బయ్య యింటికీ మీద నా రామయ్య యింటికీ మధ్య దారి. రామయ్య యింటి [illegible] సుబ్బయ్య చేను నరికేసుకుని [illegible] అతనితో మాటాడకుండా [illegible] ఇతడికీ పలకకపోయారు. ఇదివరకే [illegible] ఇప్పుడు ఇలా వాళ్ళకి కారణం [illegible] బహుశా ఆ సలు వాళ్ళకే తెలియదేమో!

సుబ్బయ్య, రామయ్య ఇద్దరూ సమానం పైన పొలాలు కలవారు. ఆ గ్రామంలో [illegible] ఆస్తి మించిన ఆస్తి [illegible] లేదు. ఇద్దరికీ ఒకరోజు వంద రూపాయల రాబడి వస్తూ వుంది. ఇద్దరూ సాలీనా [illegible] ఘాయులు కొంటూనే వున్నారు. రామయ్య వంటికి సుబ్బయ్య పోయి నుంచి గిత్తలు కొంటే, అంతకన్నా ముందు గిత్తల్ని కొనడానికి సుబ్బయ్య తొందరపడతాడు. సుబ్బయ్య ఎంచి అవుని ఎక్కువ [illegible] తెస్తే, దాన్ని తిలదన్నేదాన్ని తీసుకు రావాలని రామయ్యకు ఆరాటం.

అన్నింటిలోనూ, యిద్దరూ సమానులే అయినందున, ఇద్దరికీ ఒకరి మీద మరొకరికి తద్వ్యతిరేకత. క్రమంగా అది కక్షగా మారిపోయింది. ఆ కక్ష వాళ్ళకి ఎందుకు పెరిగిపోతూందో వారికి చెప్పలేరు. ఊళ్ళో వాళ్ళు అనేకుంది అన్నదే విధాలుగా వాళ్ళ కక్ష గురించీ, చిలవలు పలవలు అల్లి మాటాడుకుంటారు. నిజంగా లోపలు వాళ్ళకు గురించి అనుకు నేదంతా పుక్కిటి పురాణమే!

అక్షర సత్యం ఒక్క విధిలోనే! సుబ్బయ్య యిలు నీధ్ర ఆ చివరనైతే, రామయ్య యిలు నీధ్ర ఈ చివరిని. నా నీధ్రరి యిళ్ళు మధ్య కొన్ని గజాలు రుళ్ళు మాత్రమే ఉన్నవి. పిలుపునకు మాత్రం ఇంకుటిళ్ళు.

ఇలా వుండగా ఒకరోజున, రామయ్య గారి యింటికి సుబ్బయ్యగారి దొడ్డో దూరింది. "ఆ కుక్కని చంపెయ్యరాదూ?" అని సుబ్బయ్య అనగానే, సుబ్బయ్యపాలేరు వెంకడు కర్రతో కుక్క [illegible] జడ్లని తోలాడు. కుక్క అక్కడే చచ్చిపోయింది. చచ్చిన కుక్కని వీధి గుమ్మంలో పారేయించాడు సుబ్బయ్య. ఈ కబురు మరుక్షణంలోనే రామయ్యకి తెలిసింది. నిప్పులు కక్కాడు. "వంశో నాశనం చెసి కడిగి నీళ్ళతాని ప్రతిజ్ఞ చేశాడు.

ఆ మధ్యాహ్నం సుబ్బయ్య గొర్రె కుపల్ల రామయ్య గురువులో నుంచి బిళ్ళకాంచే, రామయ్య దూడాడు. "దాన్ని ఒక్క దెబ్బకి పేలెయ్యండీరా" అని అతను అనేసరికి అతని పాలికాపు పిల్లడు దాన్ని దుడ్డుకర్రతో బాది చంపేశాడు. ఈ వార్త కంటనే సుబ్బయ్యకి చేరింది. కాలాలూ మండిపడ్డాడు నూరాడు. "పిడి పని నేను పట్టకపోతే నా పేరు సుబ్బయ్యే కాదు!" అని మీసం దువ్వాడు.

గ్రామమంతా రెండు పార్టీలయి పోయింది. నిజమైన రాజకీయ పార్టీ అంటూ ఆ వూళ్ళో లేనేలేదు. ఒకటి రామయ్యగారి పార్టీ! రెండోది సుబ్బయ్య గారి పార్టీ. ఇవి ఆ వూళ్ళో వున్న పార్టీలు. ఏ ఎలెక్షన్ కయినా, సుబ్బయ్య కాంగ్రెస్ అయినందువల్ల సుబ్బయ్య యింటికే మారు పోయినా రామయ్య మాత్రం అన్ని కాలాలూ తొలుగు మళ్ళి వస్తాడు అన్న కాలాలూ అయి పోయాయి.

ఇట్లు పోయిన వారాంతరిని తన పొలం లోనికి వచ్చిన తాడేపల్లు తీసుకోవాలన్నాడు రామయ్య. అందరూ తాడేపట్లు దూలాలు చేయించుకొని, తమ తమ స్థలాలకు తెచ్చు కొని చుట్టు గుడిసిలకు రాటలు కోసు కున్నారు. తాటాకు సుబ్బయ్య పొలంలో కావలసినంత వుంది. కాని ఇరవై రోజు తాటాకు ఇమ్మని అతణ్ణి అడిగినా రామయ్య దగ్గర్నుంచి తాడేపట్లు తెచ్చు కున్న వాళ్ళంతా తనకు విరోధులే అని సుబ్బయ్య ఇకపూర్తి నిర్ణయించుకున్నాడు. వాళ్ళని దూసి పంటి కాలువిగాట లేదు—

"రామయ్య దగ్గర తెచ్చుకున్న తాడేపట్లు అవసరాల పాలిస్తే కావలసినంత తాటాకు యిస్తాను" అన్నాడు సుబ్బయ్య.

"మళ్ళీ మాకు దూలాలు ఎలా వస్తాయి?" అన్నాడొకడు.

"కొబ్బరాకులే కావలసినన్ని" అన్నాడు సుబ్బయ్య నిర్వికారంగా.

అందరూ ఒకరిముఖం మరొకరు చూసు కున్నారు. "ఆ మాత్రం దానికి తాటాకులే కొనుక్కోకూడదా?" అని ఒక ముసలాడు సణిగాడు. ఎవరికీ పనిపని వారు వెళ్ళిపోయారు.

3

ఆ వూళ్ళో ఇరవైన కెళ్ళడో రాత్రి పాఠశాల వుండేది. దీపం కిరుకిరుకి (ప్రయోజనం జరగనందువల్ల ఆ పాఠశాలను ఏనాడో ఎత్తేశారు. ఊరు జనాభాను బట్టి ఆ వూళ్ళో ప్రాథమిక పాఠశాల వుండ తీరాలని సర్వస్ మెంటువారు నిర్ణయించి, ఆవూరి ఖర్చుతో అందకేయమని స్కూళ్ళ ఇన్స్పెక్టర్ని ఆ ఊరికి పంపించారు.

ఇన్స్పెక్టరు, కిచేరి చావిడిలో మకాం పెట్టి, బడినివయసైన ముగ్గురు కిర్లాలకు కబురు పంపి సంప్రదించాడు. సుబ్బయ్య, రామయ్యలతో సంప్రతించనుండా ఈ పని చెయ్యకూడదని, ముగ్గురు కిర్లాలు అతనితో చెప్పారు. ఇన్స్పెక్టరు, రామయ్యకీ సుబ్బయ్యకీ కబురు చేశాడు. రామయ్య ఆ రోజు ఊళ్ళో లేకపోవడంవల్ల సుబ్బయ్య మాత్రమే వచ్చి కలుసుకున్నాడు. తన బలుకుబడితో పంచాయతీ కిర్లాన్ని బడికి పంపుతానని అతను ఇన్స్పెక్టరు దగ్గర వాగ్దానం చేసి వెళ్ళిపోయాడు.

ఆ సాయంత్రానికే రామయ్య ఊరినుంచి వచ్చి ఇన్స్పెక్టర్ని కలుసుకున్నాడు (ప్రాదుటు సుబ్బయ్య ఇన్స్పెక్టర్ని కలుసు కున్నాడని రామయ్యకు ఇదివరకే ఎవరో చెప్పారు. ఆ క్షణంలోనే అతని కక్ష ఉపికింది—"మంచి నా తో మాటాడకుండా, ఈ ఊళ్ళో బడి ఎలాగ పెడతానో చూస్తాను గా" అంటూ రామయ్య ఇన్స్పెక్టరు దగ్గరకి వెళ్ళాడు.

"ఎమండీ, రామయ్యగారూ! బడి పెడదామనుకుంటున్నాం. మీ పేటలోని పిల్లల్నందర్నీ బడికి పంపుతానన్నారు" అన్నాడు ఇన్స్పెక్టరు.

"నా దగ్గరా?" అన్నాడు రామయ్య.

"ఏమండీ, మాట్లాడకపోతే యిలాగే ఇదివరకు పిల్లల్నందర్నీ పంపుతానని సుబ్బయ్య గారు వాగ్దానం చేసి వెళ్ళారు. మీరు కూడా అలాగే వాగ్దానమిస్తారనే బడి యింట్లో కెళ్ళాయిరా?" అన్నాడు. ఇన్స్పెక్టరు.

"అవునులెండి! నా పిల్లల్ని బడికి పంపుతుంటే సుబ్బయ్య గారి, ఊరందరి కే నలుగు పంపగలనండి!" అని రామయ్య అంటే.

"మీవద్దకు కిర్లాల లెక్కలనుబట్టే ఈ ఊళ్ళో బడి పెడుతున్నట్లు పంపుతాం. ఊరంటుంది. పిల్లల్ని మీరు పైనా బడిలో చేర్చనే, నేను కొత్తబడికి సిఫారసు చెయ్యగలను. ఇన్స్పెక్టరు మందిని తాను చెప్పినట్లు చేయకపోతే ఊళ్ళో బడి వస్తుంది. ఏమంటారు?" అన్నాడు ఇన్స్పెక్టర్.

రామయ్య ఒక్క నిముషం ఆలోచించి—

"తప్పకుండా! అలాగే కానియండి!" అన్నాడు.

"మంచిది. మీ ఊళ్ళో (టయినింగు స్కూల్ సంయినా లేదు కి నా ఉంటే చెప్పండి. నేను లేకపోయినా చేసి కొత్తి బడిలో ఉద్యోగం కియిస్తాను" అన్నాడు ఇన్స్పెక్టరు.

"మా వూరి పూజారిగారి అబ్బాయి ఉన్నాడండి. హయ్యర్ స్కూల్ సంయి రెండేళ్ళయింది. బోర్డులో ఉద్యోగం సంపాదించాలని చాలా తంటాలూ పడ్డాడు; కాని, లాభం లేకపోయింది. పిల్లవాడు, బహు యోగ్యుడూ, తెలివైనవాడూను. ఆ పిల్లవానికి ఉద్యోగ మివ్వండి! నిరాశాధిగ మైన ఒక కుటుంబం (బతుకుతుంది" అన్నాడు రామయ్య.

"ఆ పిల్లవాణ్ణి నా ఆఫీసుకి పంపండి. తీసి వేయమని చెప్పండి." అని రామయ్య వాళ్ళతో చెప్పాడు. నాగిందరూ సుబ్బయ్య యింటి వేపు వెళ్ళిపోయారు.

ఆపూట రామయ్యకు అన్నం సహించిందీ కాదు. సుబ్బయ్య కిలప చెరువులో ఉండడం తన కిలప ఎండలో ఉండడం, అవమాన కరంగా అతనికి తోచింది. ఒక వేళ సుబ్బయ్య, హరిజనులు యెంత నీడు కున్నా ఆ చెరువులోనుంచి దూలాలు తీయించకపోతే, హరిజనులకు సిలిగెల నష్టం కిన్నా తన పరువుకి నష్టం ఎక్కువ కలుగు తుందనుకున్నాడు రామయ్య. అంతా పని జరిగిన్నాడు ఏం చేద్దామా అనుకొంటూం డగా సుబ్బాలు వచ్చి—

"సుబయ్య గారు చెరువులోనుంచి దూలాలు తియ్యాటండి" అన్నాడు.

"ఏవన్నాడురా?"

"వారంరోజులుదాకా ఆ చెరువులోనే ఉంచుతారటండి."

"ఇప్పుడేం చెస్తాగు మరి?"

"ఏం సేత్తానండి! మాట్లాడకుండా యింటికెళ్ళిపోతాం."

"మీరు తీసిపారేయండీరా."

"అమ్మ బాబో! ఆగు గొప్పోళ్ళు! అరతోటి యిరాదం యొట్టుకుంటే ఉళ్ళో బతగ్గలవాండి." అని సుబ్బాలు అనగానే రామయ్యకు అరికాలిమంట నెత్తికెక్కింది. కోపం పట్టలేకపోయాడు. అంతదానికి నాదగగ కొచ్చి చెప్పడమెందుకురా? పో, అవతలికి! అని రామయ్య చూచు ఇట్లోకి వెళ్ళిపోయాడు.

ఆ పేళ రాత్రే రామయ్య ఆ చెరువు లోనే కిండోపేపున తన దొడ్డో ఉన్న దూలాలు కోయించాడు. ఆ చెరువుకి ఉన్న కిండో రేవు కూడా రామయ్య కిలప వల బందయిపోయింది. కొందరు రామయ్య దగ్గరికి వెళ్ళి కిలప తీసియ్యమని మొర పెట్టుకున్నారు. సుబ్బయ్య తీయించిన్నాడే తానూ తీయిస్తానని అతను వారితో ఖండి తంగా చెప్పేశాడు. సుబ్బయ్యదగ్గరికి వెళితే అతనుకూడా అలాగే అన్నాడు. రామయ్య తీయించాక తానదగ్గరికి రమ్మనీ, అంతవరకూ యీ విషయం తనకు చెప్పనక్కర్లేదనీ చెప్పేశాడు. పాపం! ఆ నిర్భాగ్యులకి దిక్కు లేకపోయింది. దేవుడిమీద భారం వేసి దిగ్భ్రాంతితో యెదురుచూస్తూ కిష్ట దినాలు గడుపుకొంటున్నారు.

6

పాలికాపులు పొలాల్లోనే పడుకుంటు న్నారు. అయినా సుబ్బయ్య పొలంలోని వడ్లమేటు అంటుకుంది. ఆగి తగిల వేంటే నంటనే పూర్తిగా అయిపోవ నేంటే! అంతా నిముషాలమీద జరిగిపోయింది. సుబ్బయ్యని అసమానం బాధిస్తూనే ఉంది. 'ఎప్పుడూ లేనిది ఇప్పుడు అకారణంగా ఎలా జరుగుతుంది: ఇలాంటి పని?' అను కున్నాడు. అతని మనసు రామయ్య మీదికి పోయింది. 'ఆచూకీ తీయండ'ని తన పాలికాపుల కాజ్ఞాపించాడు.

అసలు విషయ మేమిటంటే, సుబ్బయ్య పాలికాపు ఆవేళ నాలంలో గడ్డిమేటు దగ్గర పడుకున్నాడు. అర్ధరాత్రివేళ నిద్ర కళ్ళతో గుట్టు మట్టింపుకోవడానికి అగిలితో ఉన్న గూటుకట్టను, మరిచిపోయి గడ్డి మేటు దగ్గరే ఉంచేశాడు. అది కొలిగా గాలికి జరిగి గడ్డిమేటు తగిలింది. దానితో గడ్డివలు అహుతి అయింది. గుంటలు పైకి లేవగానే పాలికాపు వెలుపలికొచ్చాడు. అప్పుడాతనికి ఆపేక్షే పొడమయిందికాదు. గుడ్డు ఊరిపిన్నాడు. తన పొలాలు నల్లతూలు కిట్టుకు గడ్డిమేటుకి దగ్గిర ఉంచినందుకే ఇంతకని జరిగిందని తెలుసు! కాని, యజమానికి తన యజమానికి చెప్తే తిన (బతుకు చెడిపోతుందని అతను భయపడి, ఆ విషయం తెలియకుండా యజమానితో జాగ్రత్తపడ్డాడు. దానితో కథ అక్కడ ఆగిపోయింది. రామయ్య తన పని చేయించి కుట్రపన్నిన సుబ్బయ్య నిర్వాయం చేయదలచుకున్నాడు. నిజ నిజా తెల్సుకుని, రామయ్య పొలం దగ్గర పాలికాపుతో కీడ్ పొలాలు పనుకున్నాడు. ఏదో మంటలు కనిపించాయి కనుక రామయ్య కిలప చెరువులోని పాలికాపుని వారు రామయ్యను దొంగతనం కేసుతో కేసుపెట్టారు. రామయ్య పాలికాపు కొట్టాడని కేసు పెట్టారు. ఇలా సుబ్బయ్య పొలంలో పని చేసిన పాలికాపు కిట్టుకాణ్ణి కేసు పెట్టారు. ఈ సంగతి రామయ్యకు తెలిసింది. తన పాలికాపుకి ఆ కేసు ఎలా పోతుందో వారు కిట్టి పోతారా? అనుకుని తోచింది. ఇంక అనిపించే తెలుసు పనిపూర్తి నమాధానమే అని నిర్ధారణ చేసుకున్నాడు.

ఆ రాత్రి సుబ్బయ్య తన కుటుంబాన్ని కిలించి, తన పాలికాపుని కోర్టులోనాణ్ణి తమ గొప్పతనాన్ని అడ్డుపెడుతాడు. తన యజమాని అన్నదే తడవుగా వాళ్ళందరూ రామయ్య పాలికాపు యింటిదారి పడి వాళ్ళే ఉండగా నేరే కోసం ఉంటలో పడిచి పెట్టి వచ్చారు.

ఈ సంగతి రామయ్యకు తెలిసింది. వాళ్ళమీద యుద్ధానికి తానొక్కణ్ణి సంసిద్ధుడయ్యాడు. రెండు పార్టీల వాళ్ళకీ, బాహాబాహీ ముష్టాముష్టి, కర్రా కర్రా యుద్ధం జరిగింది. రెండు పక్షాలలో నూ క్షతగాత్రుల సంఖ్య యిరవై నడుగు తేలింది. రెబ్బలు తిన్నవారిని పట్నం హాస్పటల్లో చేర్పించారు. రెండు పక్షాల వారూ ఒకరిమీద మరొకరు కేసులు బనాయించుకున్నారు. చెరో యాభై మంది సాక్షులను పెట్టుకున్నారు.

కోర్టులో మీ యరింగులు జరుగు తున్నాయి. ఇంతమంది సాక్షుల్నీ రెండు రోజుల కొకసారి పట్నం తీసుకెళ్ళి మళ్ళీ యిక్కడకు తీసుకురావడం కష్టంగా తోచి పట్నంలోనే చెరో కొంత ఉంచి పడిచి నాట్లే ఉపచారం చేశారు. ఇట్లా రెండు మూడుసార్లు రాజీ ప్రయత్నం జరిగినా, రామయ్య సుబ్బయ్యలు ఒప్పుకున్నారు కాదు. 'ఇంతకూ కూచ్చెక, దా నంతు చూసే నిడిచి పెడతా మన్నారు ఇద్దరూ. ఇద్దరి దగ్గరా వున్న రొక్కం చెల్లిపోగా చెళ్ళాయాభై వేలూ అప్పుకూడా అయింది. 'ఆ సులు బోయినా పరే దీని అంతు చూచి తీ తాం' అని ఇద్దరూ బీరాలు పలుకు తూనే వున్నారు.

కేసు కొస్తేకాదు. ఆ పేళ తమకు గెలుపని కందు పార్టీలవారూ అనుకున్నారు. ఆ పేళే తమ గ్రామం వెళ్ళిపోయి, ఈ కుభవార్తి తమవారికి తెలుపుదామనుకొని రెండెడ్ల బళ్ళమీద బయల్దేరారు.

ఒళ్ళు ఒక దాన్నిమించి మరొకటి పరి గెడుతున్నాయి. బళ్ళన్నీ పట్నం దాటి నాలుగు మైళ్ళవరకూ వచ్చాయి. ఇంకా

(మిగతా 6 వ పేజీలో)

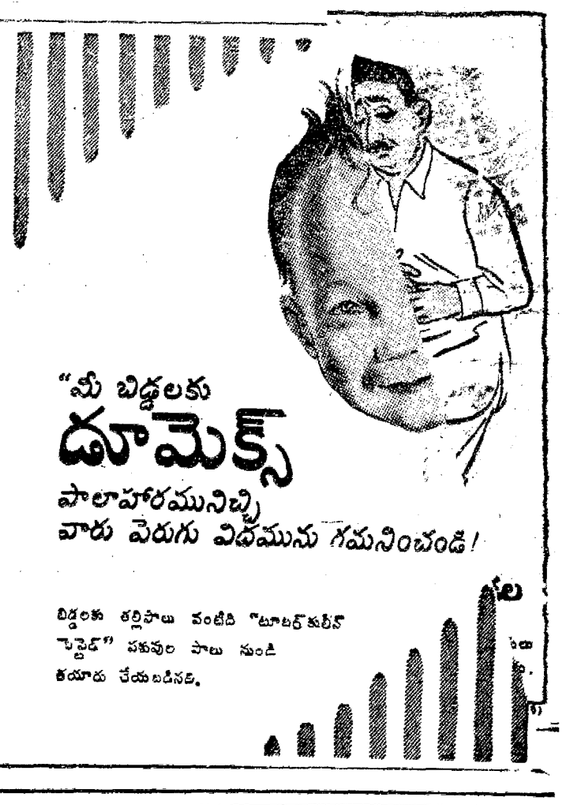

"మీ బిడ్డలకు
దూమెక్స్
పాలాహారమునిచ్చి
వారు పెరుగు విధమును గమనించండి!

బిడ్డలకు తల్లిపాలు వంటిది "టూలర్ కులీన్ రెడీడ్" పశువుల పాలు నుండి తయారు చేయబడినది.

డాల్మియా రిఫ్రాక్టరీలు
సిమెంటు మరియు కాంక్రీటు కొలిమిలకు శ్రేష్ఠమైనవి
మూడ్ కేట్, హై, సుపర్ హెట్ లలో తయారుచేయబడినవి
డాల్మియా సిమెంట్ (భారత్) లిమిటెడ్
డాల్మియాపురం (తిరుచిరాపల్లి)
ఇండియన్ స్టాండర్డ్ డిపార్టు మెంటు, రైల్వే మెంటు, పి. డబ్ల్యు. డి. లిస్టు
పాలిటీలు పగైరాల సప్లయిర్ అప్రూవుడు జాబితాలోనున్న సంస్థ
Misc. 133

నాణ్యతకు
నమ్మకమైన స్థలము
వజ్రములు, వెండి, బంగారు
నాజూకు వస్తువులు
మోపాలాల్ & కో
ఫోన్ 2696 — స్థాపితము: 1910. మద్రాసు-3. — GRAM: NECKLACE

అనేక విధాలుగా
ఉపయోగపడే
బీరువా

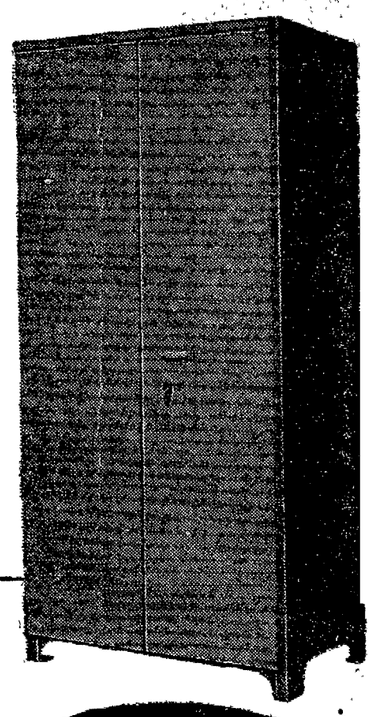

ఈ ఆల్విన్ బీరువా ఎన్నివిధాలుగా వాడుకొనవలెనో మీరే ఊహించుకొన వచ్చును! మేము చెప్పగలిగిందల్లా, అది బహుళ ప్రయోజనకారిఅనీ, దృఢ మైనదనీ, కీటకములకు అలవికానిదనీ, అందంగా తయారుచేయబడిందనీ అని మాత్రమే. అరలతోను, పార్టిషనులతోను, తాళంతోను, గ్లాసు రెక్కలతోను గూడ సప్లయి చేయబడును.

★ సైజు 78" × 36" × 19" సర్దుకొనదగిన వాలుగు అరలతో ఖరీదు: రు. 185/- లు.

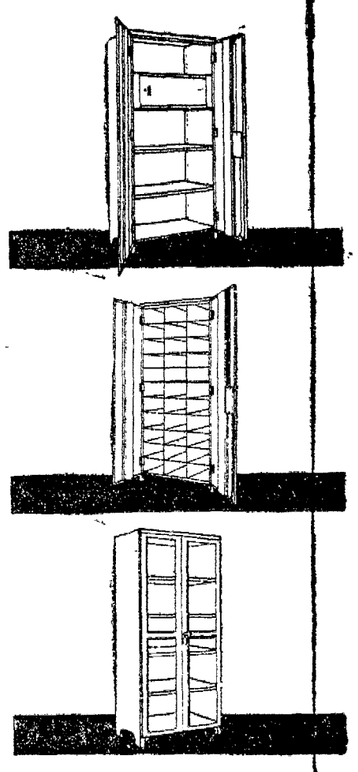

ALLWYN
UTILITY
CABINETS

చాల జాగ్రత్తగా తయారుచేయబడిన కారణంవల్ల స్త్రీలవనకీ, రికార్డులకు, పైబ్రులకు, పుస్తకాలకు, పనిముట్లకు, సింగులకు, గుడ్డలకు, నారలకు, అన్నిరకములైన సామానులకు ఈ బీరువాలు ఆదర్శమైనవి. పనిముట్లను ఉపయోగించే అవసరం లేకుండ, అరలు 2 అంగుళాల ఎడములో సర్దుబాటు చేసుకోవచ్చును. ఈ విధంగా దీనిలో చోటు ఎక్కువగా దొరుకుతుంది.

HYDERABAD
ALLWYN
METAL WORKS LTD.
మద్రాసు, తిరువాన్మియూర్-కొచ్చిన్ స్టేట్సుకు ఏజంట్లు:
అడిసన్ అండ్ కో లిమిటెడ్.,
158, హంటర్ రోడ్డు, మద్రాసు — 2.

EVEREST

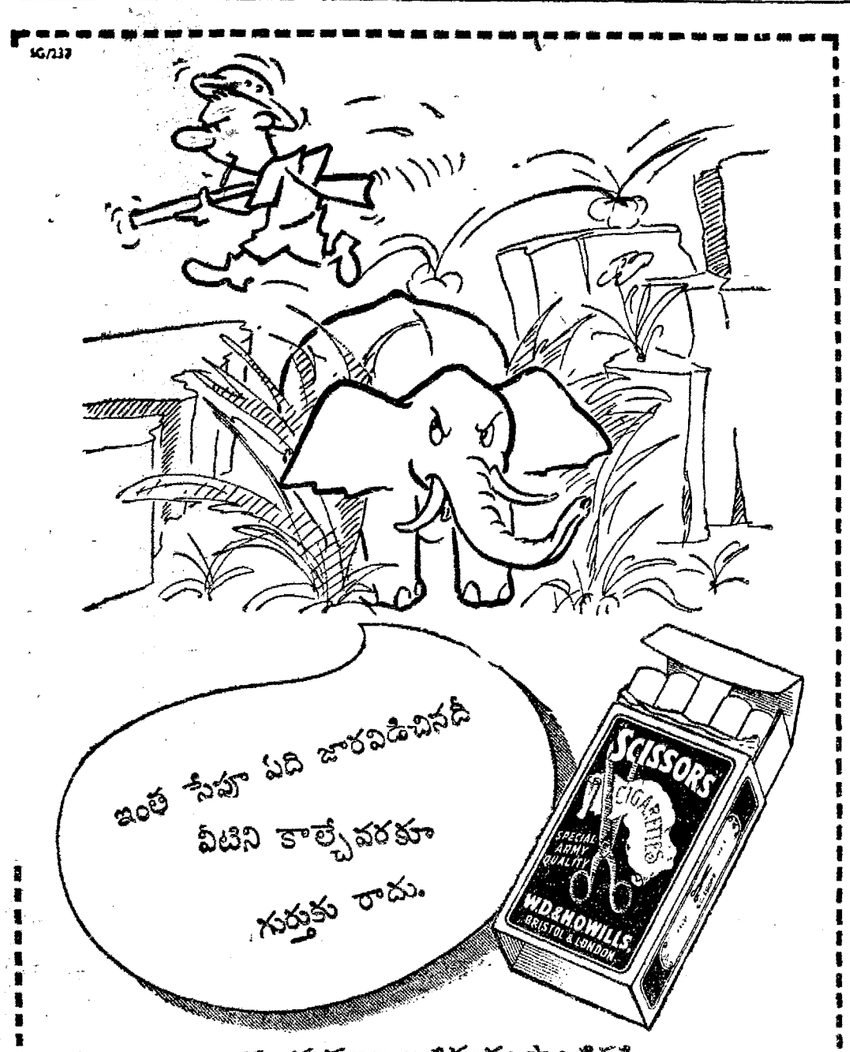

మూడుతరాల అభిమానం పొందినవి
5 అణాలకు 10 ½ అణాకు 1
మద్రాసు, ఆంధ్ర, హైద్రాబాద్, మైసూరు, లేక కూర్గు అమ్మకం పన్నుతో సహా.

అగేకా రాయల్
టాల్కం పౌడరు సిలిండ్రు

అయ్యర్ బ్రదర్స్ కెమికల్ మెడికల్ వర్క్స్ కొత్తరు
ఫెయిర్ కెమికల్స్, మద్రాసు-7.
GP

బహిష్టు!
ఎంతో కాలం నుంచి నిలిచి పోయి నా కడుపునొప్పి (Tabs) కీఖ్రంగా తిరిగి వచ్చి పస్తును. Plain రు. 3/- Special రు5/- Extra-Special రు8/- (వి. పి. అదనం)
Mrs P. DEVEE F D S M A)
Calcutta-40
స్టాకిస్టులు: Indo Medical Supplies, 29, Vaidyanath Mudali St, G T MADRS

ప్రఖ్యాతి గాంచిన
'S' మార్కు బీడీలనే
వారి ఆనందిస్తుంది

N. C. Z
స్వీట్ పొటాటో
స్టార్చ్ మిల్క్ పౌడర్
(శ్రేష్ఠతకు, మంచి స్వాకింగుకు మిక్కిలి ప్రసిద్ధి. ప్రఖ్యాతగాంచిన పాలస్టుండి. అందరు దిగుమతిదారుల ద్వారా ధారాళంగా, సక్రమంగా లభిస్తుంది. అతి పరిపక్వమైన దరలకు అమ్మబడుతున్నది.
తయారు చేసేవారు:
వేమనలు కో అపరేటివ్
జూవెలవర్ కూప్ సెంట్రల్
అమృతసర్ డామ్ (హోల్డ్)
50 ప్యాకింగు కంబోడ చేస్తూ పాల నుండి తయారయ్యే వస్తువులను సంవత్సరమునకు 55,000 అమ్మలు చొప్పున తయారు చేసే ప్రత్యేకమైన సహకార సంస్థ.

ఇండియాలో సోల్ ఏజెంట్లు:
టి. టి. కృష్ణమాచారి అండ్ కో.,
మద్రాసు - బొంబాయి - కలకత్తా - ఢిల్లీ.

మీ పెన్ను
మన్నిక
ఎక్కువ చేసుకోండి!

పార్కర్ క్వింక్,
సాల్వ్-ఎక్స్
కలపబడిన ఒకే ఒక సిరాను వాడండి
ఇప్పుడే పార్కర్ క్వింక్ వాడడం మొదలెట్టండి. ఈ సిరా ఒక్కటే మాత్రమే పెన్ను రక్షణకి అవసరమైన సాల్వ్-ఎక్స్ కలిగినది. అది సిరాని గడ్డకట్ట నియ్యదు. చిక్కబడ నీయదు; అసలు రాస్తూవుండేసే కలాన్ని కడిగి శుభ్రపరుస్తుంది. క్వింక్‌తో మీ కలం మెత్తగా రాస్తుంది. కడుగుతే పోయేవి, కడిగిన పోవివి రంగుల్లో దొరుకుతుంది.
ధర 2 ఔన్సుల రు. 1/4/-
పార్కర్ పెన్ కంపెనీ (ఇండియా) లిమిటెడ్,
100, ఆర్మేనియన్ స్ట్రీట్, మద్రాసు 1

ఆరోగ్యాభివృద్ధికి అనువైన ఆహారం-2

"ఆ[illegible] ఎక్కువగా [illegible] పస్తాయి."

"[illegible] కొంచెం [illegible] పాయలు తెలు [illegible] తోస్తాయన్న."

[illegible] రోజు నా [illegible] తగ్గి [illegible] కంగా [illegible] కొంచెం [illegible] నిజం లేకపోతేనేం, [illegible] శక్తితో [illegible] మూసివుట్టయితే, [illegible] శక్తి రానికి చాలా కోరికల వేడినిస్తాయి. ఈ వేడి వలన నే మనిషి పని చేయడానికి బాలబలిష్ట శక్తి లభిస్తుంటుంది. మనిషికి చేతులకిచ్చిన ఉష్ణ పరిమాణం అతని శరీరపు ఊరి కాయిదా. అతను (ప్రతిరోజూ చేసే పనిమీద ఆధారపడి ఉంటుంది. అతను (ప్రతిరోజూ తీసుకునే భోజనం అతను పనిచేయడానికి కావలసిన ఉష్ణ శక్తి కంటే ఎక్కువగా వేడి మి నిచ్చేటట్లయితే అతని శరీరపు బరువు ఎక్కువవుతుంది. అంతేకాని ఏ ఒక్క ఆహారపదార్థాన్ని తీసుకున్నంత మాత్రాన అతని బరువు ఎక్కువ కాజాలదు.

అరటిపళ్లు శరీరానికి కావలసిన వేడినే గాక. అత్యంత అవసరాలయిన విటమిన్లనూ, ఖనిజపదార్థాలనూ కూడా ఇస్తాయి. శరీరపు బరువును తగ్గించడానికై తియారుచేయబడిన భోజనం లో సగభాగంగా అరటిపళ్ళను ఉపయోగిస్తే, శరీరపు బరువు తగ్గుతుందేమో గాని, ప్రత్యేకంగా అరటిపళ్ళను భుజించినంత మాత్రాన బరువు ఎంతమాత్రం తగ్గదు. అలాగే ఈ పదార్థాలకు బరువు ఎక్కువ చేసే ధర్మములున్నాయని, గాని. లేక బరువు తగ్గించే ధర్మములున్నాయని గాని అనుకోవడం కూడా పొరపాటే.

ఉల్లిపాయల్ని వంటం చేయకుండా అలాగే భుజిస్తే, శరీరానికి చక్కెరశాతం [illegible] కలదని కొంతమంది నమ్ముకం. వివిధ ఆహార పదార్థాలతో కూడిన భోజనం విటమిన్లు, ఖనిజ పదార్థాలను ఇచ్చి. అంటు వ్యాధులను రాకుండా శక్తిని కాపాడుతుంది. అంతేకాని ఏఒక్క (ప్రత్యేక ఆహార పదార్థం శరీరాన్ని రోగాలబారి నుండి కాపాడలేదు.

పంచదార ఎక్కువగా తింటే అతి మాత్ర వ్యాధి వస్తుందని కొందరు అనుకుంటారు. కాని ఇది కూడా పిచ్చి నమ్మకమే. ఎక్కువ ఆహారపదార్థం శరీరాన్ని రోగాలకు లోనుచేయదు.

సాధారణంగా పెద్దల్లిపాయ అంటే చాలమంది ఏవగించుకుంటారు. దానికి ఘాటైన వాసన ఉండడం నిజమే కాని అది ఆరోగ్యకారి. పెద్దల్లిలో కాల్షియం, ఫాస్ఫరస్, భాస్వరం మొదలైన ముఖ్యమైన ఖనిజ పదార్థాలున్నాయి. 'ఎ' విటమిను కొంచెంగాను, 'బి' విటమిను, 'సి' విటమిను, ఇంకా క్షార పదార్థాలూ చాల సమృద్ధిగా ఉన్నాయి. పెద్దల్లిపాయలు ఆహారంలో ఉపయోగిస్తే [illegible] అనేక వ్యాధులు నయమవుతాయి. [illegible] ఆకలి లేదని [illegible] తినకపోతే [illegible] ఆకలి లేదని [illegible] తినకపోతే [illegible] ఆకలి లేదని [illegible] తినకపోతే